

Foreningens Medlemsantal var ved Begyndelsen af 1890 ialt 262, deraf 1 Sogneselskab, 1 livsvarig, 250 Mænd, 10 Kvinder.

I Aarets Løb er udmeldt 15 Medlemmer, indmeldt i 1890 12 og i 1891 4 Medlemmer, saa Foreningen nu tæller 264 Medlemmer — 1 Sogneselskab (Selbu), 1 livsvarig, 252 Mænd, 10 Kvinder.

Reisehaandbogen.

Af Reisehaandbogen er i 1890 uddelt gratis 223 Eksemplarer til Foreningens Medlemmer. En Del Eksemplarer er ogsaa i 1890 uddelte gratis til uden- og indenlandske Turist- og Sportsforeninger, til i Turisttrafikken interesserede m. v.. Specielt kan anføres, at Trondhjem og de trondhjemske Distrikter efter Reisehaandbogen vil bli vidtløftigere omhandlede i den nye Udgave af Baedekers tyfte Reisehaandbog over Norge. Ved Salg af Reisehaandbogen er i 1890 indkommet Kr. 164.68. Tilgode har man for indenbyes Salg i forløbne Aar Kr. 85.31.

Til Turistvæsenen ifjor overtog Boghandler A. Brun ifølge eget Ønske Forlaget af en engelsk Udgave af Reisehaandbogen i 1000 Eksemplarer mod en Godtgjørelse til Foreningen af Kr. 150.00.

For at bidra til Udbredelse af Kjend-

skabet til de Trondhjemske Distrikter som Turistfelt, købte Foreningen hos Hr. Brun 20 Eksemplarer af den Engelske Udgave, som sendtes til udenlandske Reisebogs-Forleggere. — Forfattere, udenlandske Medlemmer af Foreningen, Turistklubber, ligesom et Eksemplar distribueredes til hvert af de paa England ruteгааende Damp- og Turistflibe.

Fra Biggo Glahn-Orbeck (Kristiania) modtog Foreningen som Gave 20 Eksemplarer af en af ham udarbejdet Bog „Om Hoteldrift“. Disse omdeltes til forskellige Steds- og Turiststationer inden Foreningens Virkeomraade.

Turistmeddelelser m. v.

Overhodet har Bestyrelsen anset det for maagtpaaliggende og en væsentlig Del af sin Opgave, saavidt Omstændighederne har tilladt det, at henlede det reisende Publikums Opmærksomhed paa de Trondhjemske Distrikter.

Man har saaledes leveret Turistmeddelelser til Ths. Cook & Son, Welt-Reise-Reitung, Norges Kommunikationer, den norske Turistforenings Aarbog.

Ifjor Sommer bereiste Fotograf E. Olsen med Bidrag af Foreningen de to Hovedruiter: Troldheimen og Selbu—Tydalen for at ta Prospekter. Hr. Olsen

bragte Foreningen ialt 20 Prospekter fra de vakreste Punkter: Trangfossen, Hyttefossen, Selbu, Henfossen, Snytoppene; Svartaadalen, Troldehætta, Turisthytten i Faldalen, Slettaafossen m. v. Den norske Turistforening vil velvilligst betoste Gleder af: Troldehætta, Turisthytten, Henfossen og Snytoppene til Prospekter ledsagende den ovenomtalte Opfattelse i Aarbogen for 1890.

Bestyrelsen har bistaaet med Revision af Turist-Oversigtskarter, oversendte Foreningen fra udenbys Forlæggere, har leveret Oplysninger af forskjellig Art til Udgivere af Reiseblade m. v. fra Foreningens Felter.

Oversigtskartet.

Uagtet man efter Omstændighederne har fundet Anskaffelsen af et Oversigtskart væsentlig for Reisehaandbogen som mindre paatrævet, da man over begge de trondhjemske Amter har den geografiske Opmaalingss topografiske Karter, hvilke enhver Turist bør anskaffe sig for den Rute, han maatte vælge, har man dog fremdeles haft sin Opmærksomhed henvendt paa et saadant Kart, naar dette kunde skaffes uden altfor store Omkostninger. Det er muligt, at Underhandlinger, indledede med Udgiveren af Reisekart for det sydlige Norge — A. Cam-

mermeyer — vil lede til et forønsket Resultat. Smidlertid har man endnu ikke kunnet opsætte nogen Post for et eventuelt Kart i Budgettet for 1891—92, da de øvrige nordnorske Turistforeninger i Tilfælde formentlig vil bidrage noget til Anskaffelse af Kartet.

Lerfossene.

Som anført i de foregaaende Aarsberetninger har Bestyrelsen siden Foreningens Stiftelse søgt at faa Afgangene til begge Fosse, hvilke saagodtsom alle udenlandske Turister, som passerer Trondhjem, besøger, gjort mere præsentable end hidtil desværre har været Tilfældet.

Iffor Sommer meddelte Fogden i Strinde og Selbu Bestyrelsen, at Plaformen ved øvre Lerfos var afstængt, da det formentlig var forbundet med Livsfare at gaa ud paa den skrøbelige Udbygning.

20de Juni 90 tilskrev man Bestyreren for Øvesens Bo med Anmodning om paa Turistforeningens Bekostning at faa træffe nogle Arrangements for at lette og udbedre Afgangene til øvre og nedre Lerfos. Paa denne Henvendelse har Foreningen hidtil ikke modtaget noget Svar. Jaar ansøger man derfor Brændevinsjamlaget om et Bidrag paa Kr. 3000.00 til Anlæg af en Kjørebelt paa Vestfiden af Elven — 1 Km. — gennem Østads Gaards Udmark til nedre Ler-

fos samt Anlæg af en Gangsti videre fra nedre til øvre Fos.

Veilinjens er opgaat af en Veilingeniør og Medlemmer af Bestyrelsen og Overflaget paa Kr. 3000 leveret af samme, deri medregnet Omkostninger til Grundafstaelse og Administration.

Graafallen.

1ste April 90 indsendte man til Directionen for Trondhjems Brændevinsamlag et Andragende om et Bidrag paa Kr. 1500.00 til forskjellige nærmere paapegede Dispositioner paa Graafallen. Man fik velvilligst et Bidrag paa Kr. 1000.00. Bl. a. havde man tænkt sig at kunne faa istand et Overfigtskart med Sigtelinjer til de forskjellige Fjeldtoppe m. v., som kan overflues fra Varden. Den sagkyndige Bistand, som var udlovet til dette Formaal, kunde man ifjor ikke faa benyttet sig af.

Man vil iaar se til at faa Kartet istand, og udbedre Kjøreveien til Fjeldsæteren fra Tungen, hvilken har vist sig at tiltrænge yderligere Udbedringer, samt anlægge en stenfat Grue nedenunder Varden. Gieren af Fjeldsæteren, Isak Rampervold, har i Vinter paabegyndt Opførelsen af et større Baaningshus paa Fjeldsæteren, og man har tænkt sig, at en Del af Bidraget for Tiden heldigst kunde anvendes til et pynte-

ligere Udstyr af ét eller to Værelser i denne Bygning, hvilke Værelser da blev forbeholdt Turister, der besøgte Udsigten paa lille eller store Graafallen.

I denne Anledning havde Bestyrelsen en Konference med Isak Rampervold i Juni forrige Aar.

De paa forskjellige Punkter paa Veiene til Graafallen opsatte Afvisere blev ifjor Sommer tildels ødelagt og molesteret. Nye Afvisere blev ifjor høst opsat og har siden — heldigvis — undgaat Molest.

Hytten under Varden er inspiceret saavel i Løbet af Sommeren som i Vinter. Den er assureret for Kr. 1500. Ogsaa sidste Sommer var Frekventsen til Graafallen med Omgivelser betydelig. Den er fremdeles i Tiltagende.

Medalen, Sjøltoppene.

Formanden inspicerede denne Turiststation d. 12 August 1890. Afskildberetningen til Bestyrelsen skal anføres: „Veien fra Spaldalslivold over til Medalen var udmærket godt oparbejdet, saa selv den minst fjeldvante Turist med Lethed kunde finde Veien. Tydelig Afviser var opsat nede ved Rea og Veiene tydelig blinkede og opvadede ned til Baadene og til Badestedet. Den af Turistforeningen anskaffede Færge var i god Stand og godt tjærebredet. Paa

Medalen var to Bærelser malede, Sengene var renslige og pene. Samtlige de af Turistforeningen til denne Turiststation anskaffede Sager befandtes at være i Orden. Stellet var rensligt, og Folkene gjorde, hvad de kunde for at tilfredsstille rimelige Fordringer, hvorom ogsaa de Bemærkninger, som var gjort i den af Foreningen udlagte Antegningsbog, vidnede".

Ifforhøst blev det noget franglede Opdrag gennem Skogen fra Stuevold forbi Kortaatjernet tydelig blinket og opvarmet af den ogsaa i Turisthæsonen ifjor paa Medalen stationerede Fører, Lars D. Stuedal.

Fra Svenska Turistföreningen i Stockholm fik man ifjor Meddelelse om, at denne havde ladet opføre en Turisthytte i Endalen paa nordre Side af Sylene for de Turister, som fra Sverige vil bestige Syltoppene. Hytten vil tillige være af Betydning for dem, der tar Veien fra Medalen over til Enafors, Storlien eller Handøl.

Trøldheimen.

11te Juli ifjor aabnedes Turisthytten i Foldalen for Publikum. Formanden reiste derind for da at overtale Hytten fra Kontraktørens Haand og ordne Udpakning og Indstilling af alt Inventar: Sengeudstyr, Rjokkenudstyr, Service, Vintøi, Dækketøi m. m., hvilke Sager var fløvede ind til Hytten

fra Mindalen tidligere paa Sommeren og befandtes fremkomne i uskadt Stand. Indberetning om Hyttens Tilstand; Inventaret, Røretakster m. v. afgaves af Formanden til Bestyrelserne for Trondhjems og Kristiansunds Turistforeninger 17de Juli 1890.

Bærtinden, Ragna Strand, og den fast engagerede Fører, Ole Nilssen Mindalen, var ved Hytten 11te Juli—25de August.

Til Hyttens Opførelse er ydet et Bidrag af den norske Turistforening af Statsbidraget, for 1890—91 stort Kr. 1600. De med Hyttens Opførelse og Udstyr m. v., forbundne Omkostninger skal ifølge Overenskomst udredes af Trondhjems og Kristiansunds Turistforeninger med Halvdelen hver.

Hytten er anlagt efter Initiativ fra Trondhjems Turistf., som ifjor helt og holdent har haft med Arrangementerne ved Hytten at gjøre.

Det Samarbejde, som var ment at skulle finde Sted mellem de to Foreninger med Hensyn til Hyttens Drift, har vist sig umuligt, da Kristiansunds Turistf.s Bestyrelse ikke engang siden Juli ifjor har været at formaa til et Svar paa gjentagen Henvendelse til den fra Trondhjems Turistf. Saavidt bekjendt eksisterer Foreningen endnu og i Skrivelse af 15/6 90 erklærer Foreningens Formand, Overretssjagsfører Fr. Selmer, at Halvdelen af de af os gjorte Udlæg skal refunderes. Saadan Refusion har man her endnu ikke trods gjentagne Krav kunnet

opnaa, og paa Grund af denne Kr.sunds Turistforenings Holdning har Regnskabet vedkommende Hytten endnu ikke kunnet opgjøres. Trondhjems Turistf. staar i et Forstud paa ca. Kr. 1000.00, som skal revideres af Kr.sunds Turistf.

Bestyrelsen havde tænkt til Generalforsamlingen iaar at fremsætte Forslag om, at Trondhjems Turistforening helt og holdent overtog Hytten i Foldalen, dens Udstyr m. v., eller overtog Driften og Vedligeholdelsen af Hytten i Fremtiden, efterat Kristiansunds og Trondhjems Foreninger i Fællesskab, som altsaa oprindelig bestemt, havde bestridt de med Hyttens Opførelse og første Udstyr forbundne Omkostninger. Man har tilskrevet Kr.sunds Turistf. om disse Alternativer, men heller ikke paa Henvendelser i denne Anledning faat Svar. I Kr.sunds Turistf. skulde Generalforsamling afholdes i Septbr. (ifølge Formandens Skrivelse af 15/6 90). Formentlig er saadan Generalforsamling ikke afholdt, og under disse Omstændigheder har Bestyrelsen ikke kunnet andet end at la Forholdene forbli, som fra først af bestemt, uden at fremsætte noget Forslag i Sagens Anledning.

Hytten har Forsamlingsværelse, hvori, forefindes de for Ruterne fra Hytten nødvendige Karter m. v., 2 Sovesale i anden Etage, to Soveværelser i 1ste Etage, hvor ogsaa Kjøkken. Af de disponible 16 Senge

er 12 udstyret med Sjøgræs madrasser og tykke, dobbelte Uldtæpper.

For Renholdelsens Skyld maatte ifjor Gulve m. v. oljes og Senge, Døre, Vinduer males.

Foruden de i forrige Marsberetning anførte Takster for en tarveligere Beværtning, hvilke Takster forøvrigt en Flerhed af Turistmodtagere har gaat ind paa, fandt man det nødvendigt ved Hytten at opstille følgende Tillægstakster for en noget rigeligere Beværtning:

For Middag:	Steg, Beaf, Kjødtager med Poteter, Mælk, Brød	Kr. 1.00
" Frokost:	Smør, Brød, Gedeost, Æg, Kaffe eller The eller Mælk	" 0.50
" Aftensmad:	samme Severing	" 0.50
" Nattelegi:		" 0.50
		Kr. 2.50

Til kommende Turistsæson er ordnet Klovtakster med Ole Viagaren for alle Hovedruiter fra Hytten til Bøgevolvsæteren (Kr. 3.00), til Meldalen (Kr. 6.00), til Rindalen (Kr. 6.00) og til Storli (Kr. 6.00). Alle Takster er noterede i en Antegningsbog, der findes udlagt i Hyttens Forsamlingsværelse. Ragna Strand vil ogsaa til kommende Sæson fungere som Værtinde ved Hytten. Samtlige Reisende var ifjor særdeles tilfredse med Stellet.

Som ny Fører er til kommende Sæson

antat Ole Liagaren (Børset), der er blet Bestyrelsen anbefalet som en vel lokaliseret og dygtig Fører. Ifølge Andragende har Surendalens Herredsstyrelse indvilget i, at Bærtinden faar Rettighed til at sælge Ol for Turister. *(ikke anvendt)*

Dette er saa meget glædeligere, som for andre Herredsstyrelser har nægtet Stedsstationer Olrettighed i Turistsejsonen. Vi androg saaledes ifjor Meldals Herredsstyrelse om Olrettighed for Kallstad og Storhuan, hvilket nægtedes. Høilandets Herredsstyrelse indvilged derimod vort Andragende om Olrettighed for Stationen Krossfad.

Nøglerne til Hytten i Trolldheimen er udenfor Turistsejsonen deponeret hos Hr. Sognepræst Lund, Rindalen. Ved Henvendelse til Bestyrelsen for Trondhjems Turistforening kan Medlemmer af Foreningen, der t. Eks. vilde gjøre en Skitur ind til Hytten, faa Nøglen udeleveret til sin Disposition.

Hytten er brandsforsikret for Kr. 2800, Inventaret for Kr. 800.

Veianlæg i Trolldheimen.

Ifjor Høst er den i forrige Aarsberetning antydede Veilagt fra Veien langs Reisa under Kortaasen langs Drugua, gennem Drugustoene over Blødmhyren ind paa den stærke Sætervei ind til Jøldalen

fra Grindal i Rennebu. Veien er lagt med Bidrag af Trondhjems Turistforening.

Sivert Na, Meldalen, har velvillig opsat Afviser, hvor Veien tar af ved Grøttingsæter ind til Drugua, over Blødmhyrene og ved et Par Badesteder paa Veien ind til Jøldalen.

Gangsti er ifjor Høst ryddiggjort gennem den vilde, storartede, før for ikke passabel ansete Svartaadal fra Bogevoldæter til Hytten i Jøldalen. Stien ligger paa Svartaagens Sydside. Her blir en imponant Rute for Turister. Bestyrelsen, som hidtil ikke har kunnet inspicere denne Sti, vil være taknemlig for Udtalelser angaaende Stiens Brugbarhed m. v.

Over Svartaan er lagt en Bro, 3 Tommerlængder (3 fiddelagte Stofte) paa 2 Bulke. Broen tages ind om Høsten og lægges ud til Turistsejsonen.

Veiene fra Hytten til Storli og til Rindalen er blinkede, opvardedede.

Rlop er lagt over Sletaaen.

3 Sommer agtes Bro lagt over Folla af H. t. de Turister, der vil bestige Snota m. v.

Som Bidrag til Veianlæg inde i Trolldheimen har Foreningen af den norske Turistforenings Direktion af Statsbidraget for 1890—91 faaet Kr. 275.00.

Turistbesøget.

Paa nedenstaaende Stationer blev ogsaa ifjor Antegningsprotokoller udlagt.

Følgende Uddrag af disse viser Besøget ved de forskjellige Stationer.

Stuedal, som i 1889 var besøgt af 52, har i 1890 været besøgt af 61 Turister. Turisterne har fundet sig tilfreds med Stellet.

Redalen, var i 1889 besøgt af 17, ifjor af 34 Turister, deraf 11 Kvinder. Om trent Halvdelen af Turisterne — deraf 6 Kvinder — har bestøget Storshylen. De Reisende har udtalt sig fordelagtigt om Stellet paa denne Turiststation.

Bogevoldfæter, i 1889 besøgt af 50, i 1890 af 52 Turister, deraf 9 Kvinder. Den første Turist indfandt sig 12te Juli, den sidste var den 29de August. Stellet er i det væsentlige befundet tilfredsstillende.

Paul Grindals Sæter, Bollandfæter, i Joldalen i 1889 besøgt af 39, i 1890 af 44 Turister, som alle udtaler sig om, at Stellet er bra.

Turisthytten i Joldalen har fra 11te Juli til 21de August været besøgt af 70 Turister deraf 9 Kvinder. Alle har rosende Udtalelser om Hytten, Stellet og Værtinden, Madame Strand. Føreren har været benyttet af 19 Turister i ialt 9 Dage. De opsatte Førertakster har man fundet passende.

Hos Erl Larsen Storli har i 1890 været 34 Turister, hos Jon Storli

18 Turister. Paa begge Steder erklæres Stellet at være godt.

Bestyrelsen tillader sig ogsaa herigenem at anmode Foreningens Medlemmer om at støtte den i sine Bestræbelser for Turistlagets Fremme, om hver inden sin Kreds at virke for Foreningens Trivsel og Fremgang ved at tilføre denne flere Medlemmer.

Den indkommende Medlemskontingent vil i det væsentlige danne de Midler, ved hvilke Foreningen maa virke. Der er Op-gaver nok at virke for.

Som det vil sees, har Bestyrelsen opgjort Budgettet for 1891—92 med en Beholdning af ca. Kr. 800 for til 1892—93 at faa et efter Omstændighederne større Beløb til Disposition.

Regnskabet.

Sammendrag af Trondhjems Turistforenings Regnskab for $\frac{1}{4}$ 90 til $\frac{5}{3}$ 91.

Indtægt.

Beholdning fra forr. Regnskab Kr.	1242.80
Kontingent af 228 Medlemmer og	
8 kvindelige Medlemmer	700.04
Indkommet paa Restanser 1889	34.00
Do. " Do. 1888	6.00
Bidrag fra Brændevinsamlaget	1000.00
Remisse fra Kr. sunds Turistforening	300.00
Salg af Haandbogen og Ruter i det trondhjemske	164.68

Overf. Kr. 3447.52

	Overf. Kr. 3447.52
Refusion af Udlæg til Clichéer	14.50
Gaver i Bøsserne	10.16
Halvt Overflud af Festen for Grøn-	
landsfarerne	26.41
Refusion af Udlæg til Jon Medalen	32.15
Do. do. i Folladalskhytten	2.00
Indbundne Renter	70.93
	<u>Kr. 3603.77</u>

U d g i f t.

Til Bygning af Folladalskhytten	Kr. 800.00
" Udstyr af do.	942.99
Bærtindens Løn i do. Tilflud	58.80
Førerens Løn i do. do.	34.26
Beiarbejde Folladalen og Svart-	
aadalen	220.20
Beiarbejde Drugudal	40.20
Do. Graafallen og Renhold af	
Graafalkhytten	34.00
Udstyr Medalen	7.35
Bidrag til E. Olsen for Optagelse	
af fotografiske Prospekter, Trol-	
heimen, Selbu og Tydalen	40.00
Bøger, Kartter, Indbinding, 1 Ko-	
pipresse etc.	121.01
Inspektionsreise i Trolldheimen	60.42
Godtgjørelse til Sekretær, Kasse-	
rer og Bud	130.00
Assurance	25.50
Trykning, Maling af Bevisere,	
Porto etc.	62.84
	<u>Kr. 2577.57</u>

Forflag til Budget

for 1891—92:

I n d t æ g t:

Beholdning pr. $21/3$ 91	Kr. 676.20
Kontingenten (1891)	700.00
Beianlæg til Verfosfene (Brænde-	
vinsamlaget)	3000.00
Restanser vedf. Reisehaandbogen	19.50
Holbæk Erikfen for Salg af Reise-	
haandbogen 1890	84.37
Kr.sunds Turistf. for Udlæg til Hyt-	
ten i Trolldheimen ca.	1000.00
Boghandler Brun for den engelske	
Udgave af Reisehaandbogen	150.00
Statsbidrag, Beianlæg i Trol-	
heimen	275.00
Antagelig erholdelige Restanser	
for Kontingent	50.00
Udbytte af Salg af Reisehaand-	
bogen	150.00
Antagelig i Bøsserne paa Graa-	
fallen, Renter o. l.	25.00
	<u>Kr. 6130.07</u>

U d g i f t:

Beianlæg til begge Verfosse	Kr. 3000.00
Graafallen	1000.00
2 Senge til Græslivold, Tydalen	60.00
Stationsbidrag	150.00
Førerlønninger	100.00
Bro over Folla	70.00

Overf. Kr. 4310.70

	Overf. Kr. 4310.70
Bei til Jnderdalen	50.00
Foldalshytten	300.00
Inspektionsreiser	120.00
Trykning, Annoncer m. v.	50.00
Budpenge for Kasjereren	20.00
Kontorholdsgodtgjørelse til Kasjereren	50.00
Sekretær	80.00
Utorubseede Udgifter	300.00
Beholdning	780.07
	<hr/>
	Kr. 6130.07